

DR. NAGY ANDOR
Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola
Eger

Cigány-pedagógia

Emlékeimben előttem áll az akadémián dr. Várnagy Elemér professzor mint a ciganológiai témában tudományos fokozatot nyerő, kiváló egyetemi előadó. Tanítottam jegyzetét, amelyet a cigány gyermekek oktatása és nevelése témában írt pedagógia szakos hallgatók számára. Most is látom értelem emelte magas homlokát, betű fárasztotta szemüveges tekintetét. Ismerem toleráns, másságot is mindig elfogadó személyiségét, érzem emberszeretetét.

Újabb kötetét tartom kezemben, amely a Lämpás Kiadó gondozásában jelent meg a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Alapítvány és a Pedagógus Szakma Megújítása Projekt támogatásával. A címe: *Cigány fiatalok a nagyvilágban*

A könyv aktualitása vitathatatlan. Jelentős és egyre jelentősebbé váló hiányt pótol. A jövőkép e témában egyértelmű. A cigányság számaránya növekszik. A szerző koncepciója a jelen helyzetből indul ki, számol a múlt ismereteivel, és jövőt kíván építeni. A pedagógusok speciális információkat, segítséget várnak, a szociális problémákkal foglalkozó sajátos elméletet, tudományosan igazolt megállapításokat.

A szerző világotató. Nem elégedett meg a szakirodalom alapos megismerésével, de 1970 óta számos országban személyes tapasztalatokat is gyűjtött, környezetrajzokat készített, problémamelemzéseket végzett.

Már a könyv bevezetője is sok új ismeretet ad a cigányság származásával, vándorlásával, magyarországi megjelenésével kapcsolatban. „A XV. század első felében megjelent itt nálunk, a Kárpát-medencében egy Keletről jött nép, az indiaiakra emlékeztető barnább bőrszínűvel, más nyelvvél, eltérő kultúrával: a cigányok voltak” – olvashatjuk.

A történeti bevezető részt követően mintegy motivációként a cigány gyerekek családi helyzetéről ír a szerző. Klasszikus kép tárul elénk a születésről, a kereszteleési szokásokról, a nevelésről, a telepí életéről, a gyermekek játékaikról. Az újabb fejezet hazai krónikákat tartalmaz a XVIII. századtól szinte a tegnapig, majd azt követi a téma térbeli áttekintése, az európai cigányság helyzetének igényes, tömör bemutatása. A kötetnek ez a legértelmesebb fejezete, amelyben a szerző az angliai bemutatásától az Európai Tanács és a cigány ifjúság kapcsolatának elemzéséig közöl fontos ismereteket.

Dr. Várnagy Elemér könyvének utolsó fejezetében figyelmet érdemlő konzekvenciák olvashatók.

A kötet utószavában a szerző újszerű megoldást választ. A hazánkban élő mintegy félmilliónyi cigánysággal kapcsolatban a krisztusi üzenetet clemzi, a szentírási szövegre hivatkozva toleranciát hirdet.

A könyv végén közli a szerző tudományos tevékenységének lényegesebb adatait a vizsgált témával kapcsolatban.

Ajánljuk e művet megismerésre a pedagógusoknak, pedagógusjelölteknek és mindazoknak, akik tisztelik a másságot.